

**Даліла з Реліктової долини.
жіночий детектив із
львівською душею**

КУПИТИ

Холодний, фантасмагоричний лютий завдовжки в рік проживають українці від часу повномасштабного нападу російських агресорів, та, насправді, кривава війна триває з 2014 року, відколи анексовано Крим. Кордон проліг не лише по випаленому сонцем та висушеному пронизливими вітрами Перекопському перешийку – через розбіжності в політичних поглядах вбито клин ненависті між близькими людьми, відбуваються битви на полі бою, в інформаційному просторі й на тонкому (енергетичному) рівні. Головна героїня містичного детективу Дарина-Даліла — майбутня хранителька Реліктової долини, кримського «місця сили». Сеї (Провідники з паралельного світу) готують її до виконання цієї місії, проте на перешкоді світлим силам постає Вселенське Зло. Приїхавши до Львова на Різдвяні свята, 24 лютого 2022 р. Дарина несподівано опиняється в тилловому місті воюючої України. Життя дівчини кардинально змінюється: безперервний потік шокуючих подій, переживання на межі відчаю та надії спричиняють її духовну трансформацію. Чи подужає Дарина ворогів і яку роль в її житті відіграє Самсон? Відповідь знайдете в написаній у режимі реального часу хроніці війни, містичному жіночому детективі із львівською душею.

ОЛЬГА
ВАККАУС

ДАЛІЛА З РЕЛІКТОВОЇ ДОЛИНИ

ДЕТЕКТИВНА

АГЕНЦІЯ ВО

© Видавництво Богдан

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-8608-0

Ольга Ваккаус

Даліла з Реліктової долини

Жіночий детектив
із львівською душею

Серію «Детективна агенція ВО»
засновано 2016 року

Холодний, фантасмагоричний лютий завдовжки в рік проживають українці від часу повномасштабного нападу російських агресорів, та, насправді, кривава війна триває з 2014 року, відколи анексовано Крим. Кордон проліг не лише по випаленому сонцем та висушеному пронизливими вітрами Перекопському перешийку – через розбіжності в політичних поглядах вбито клин ненависті між близькими людьми, відбуваються битви на полі бою, в інформаційному просторі й на тонкому (енергетичному) рівні. Головна героїня містичного детективу Дарина-Даліла — майбутня хранителька Реліктової долини, кримського «місця сили». Сеї (Провідники з паралельного світу) готують її до виконання цієї місії, проте на перешкоді світлим силам постає Вселенське Зло. Приїхавши до Львова на Різдвяні свята, 24 лютого 2022 р.

Дарина несподівано опиняється в тиловому місті воюючої України.

Життя дівчини кардинально змінюється: безперервний потік шокуючих подій, переживання на межі відчаю та надії спричиняють її духовну трансформацію. Чи подужає Дарина ворогів і яку роль в її житті відіграє Самсон? Відповідь знайдете в написаній у режимі реального часу хроніці війни, містичному жіночому детективі із львівською душею.

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

«Навчальна книга — Богдан», просп. С. Бандери, 34а,
м. Тернопіль, Україна, 46002.

«Навчальна книга — Богдан», а/с 529, м. Тернопіль, Україна, 46008.

У випадку побажань та претензій звертатися:

т/ф (0352) 520 607 office@bohdan-books.com

Інтернет-магазин «НК Богдан»:

www.bohdan-books.com mail@bohdan-books.com

т. (0352) 519 797, (067) 350 1870, (066) 727 1762

Електронні книги: www.bohdan-digital.com

Гуртові продажі: т/ф (0352) 430 046, (050) 338 4520

м. Київ, просп. Гагаріна, 27: т/ф (044) 296 8956; (095) 808 3279,
nk-bogdan@ukr.net

Інтернет-магазин «Дім книги»: dk-books.com

т. (067) 350 1467; (099) 434 9947

Розділ 1.

Таємниці Реліктової долини

Даринка змалечку відрізнялася від однолітків якоюсь тремтливо-лагідною, незахищеною бронею агресивності чи то байдужості, дивакуватістю. Висловити враження від спілкування з нею — по-бабському прямо та водночас завуальовано (так, щоб не можна було поскаржитися до управління культури) одного недоброго ранку дозволила собі вчителька музичної літератури. У вікна кабінету теоретичних дисциплін музичної школи наполегливо заглядала кучерява квітуча акація, духмяно-п'яний запах її не давав учням зосередитися — от і відмінниця Даша «залипла» поглядом у вікні... Адріана Владиславівна досі не мала нагоди «підкусити» ученицю — обдаровану старанну Дарію вважали гордістю музичної школи їхнього затрапезного тихого приморського селища.

Відпочивальникам здається, що на південному узбережжі благословенного Криму завжди свято. Денну спеку легко вгамувати в морських хвилях, увечері розслаблених людей огортає приємна прохолода, принесена гірським вітерцем, на кожному кроці звучить музика, смакує джанкойське морозиво, куплене у крамничці, біля котрої на кипарисовій алеї стоїть скульптура різнокольорової корови, чи замовлене у кафе на пляжі — тішся, лови кайф! А ще повноцінному відпочинкові сприяють соковиті, напоєні сонцем фрукти, невимушене спілкування, атракціони для дітей та вишуканий місцевий «мускат» або правдиве (витримане безпосередньо у пляшках, а не сурогатне, із чанів) шампанське з Голицинських підвалів.

Омана, блеф, театралізація. Єдиною визначною пам'яткою (та й то її створила природа) цієї діри є море. І розваги тут відбуваються лише в «сезон» — золотий період життя мешканців, які можуть наростити фінансовий «жирок» на зимовий період. Щодо культурного життя... Влітку «чос» кримським узбережжям роблять московські попспівачи (переважно ті, котрі давно, як то мовиться, вийшли в тираж) — грубенькі дядечки з бойз-бендів дев'яностих, чиї пивні черевця кумедно трусяться під час козлиних стрибків підстаркуватих

«хлопчаків» по сцені селищного Будинку культури чи санаторного клубу.

Ну, яке тут може бути кар'єрне зростання для академічної музикантки, яке богемне життя?!

О, не про таку кар'єру мріяла Адріана, одна з найперспективніших студенток консерваторії, не про таку!

Її гарне личко з високими вилицями усі роки навчання в консі зверхньо поглядало на студентську юрбу з дошки пошани, старий професор Отокольський цілував на випускному їй руки та просив залишитися у старовинному місті на заході України, а вона... Як остання дурепа, безтямно закохалася у веселого кримського парубка, з яким познайомилася в Моршині, куди їздила з однокласниками на Новорічні свята, й от уже сімнадцять років навчає «туманів сімнейцятих» у цьому тихому болотці.

Ні, в курортний сезон селище, звичайно, оживає — сяє вогнями, виспіває шлягерами з відчинених вікон, звабливо дихає морським бризом, а от у міжсезоння постійно зашмаркана та нещасна Адріана сумно чекає із крижаного моря погоди, та й не тільки її — натхнення, доброго гумору і, чого таїти, простого жіночого щастя. Балагур (по-галицькому батяр) Женька виявився геть непридатним до сімейного життя — замолоду полюбляв веселі компанії, алкоголь та безтурботне жіноче товариство. Усіх цих вигод із травня до листопада на морському узбережжі — до кольо'ру, до вибо'ру.

Строга, гордовита, холоднувата Адріана розчарувала свого палкого чоловіка вже у перший рік сімейного життя — закоханість в обох поступово випарувалася в рутині побуту, гормональне піднесення дружини поступово спало, і вона вже не тішилася невгамовності палкого чоловіка — головний біль став надокучливим лейтмотивом їхнього інтимного життя. Та Женька з цього приводу ніколи не сумував: на пляжі прилипав оком до чергової жіночки з апетитними формами і знімав з пускового гачка стандартний ритуал зваблення. Чоловік не заморочувався з упаданням — квіти, фрукти, кримське вино і танці на відкритій естраді місцевого кафе майже стовідсотково першого ж вечора закінчувалися палкими поцілунками на пляжі. А далі — справа техніки.

Адріані «сарафанне радіо», звісно, приносило звістки про чергові подвиги Женьки на любовному фронті, та вона, зціпивши зуби, мовчала. Мовчала і терпіла, бо просто не могла повернутися до свого села біля Львова переможеною, зневаженою та розтоптанною. У відпустки на малу батьківщину вона приїжджає розфуфреною, з важкими золотими прикрасами на шії, випещених руках й у вухах і казочками про безтурботне життя на південному березі Криму.

— Так, живу на курорті. Женья мене буквально носить на руках. Купання у місячному сяйві серпневої ночі — це, скажу вам, казка... — і скромно замовчує, що чоловік купає у теплих, лагідних морських хвилях не її, а чергову довгокосу ундину, та й симфонія, про написання котрої рік за роком розповідає родині та знайомим, насправді далі восьмої лінійки партитури не просунулася. Але ж як зізнаєшся цим заздрісним селякам у повному своєму фіаско — от і розповідає щороку казочку про білого бичка, придумуючи щоразу якісь схожі на правду подробиці.

Отут вона успішна — у виписуванні на полотні своєї брехливої саги нюансів почуттів, мелізмів життєвих задовольень: одного року повідала про катер, який придбали восени і на якому полюбляють вирушати на морські прогулянки до Голицинського гроту та вздовж узбережжя (живописала і про марку улюбленого вина, і про сорти сиру та винограду, якими смакували зі Женчиком напередодні її від'їзду на материкову Україну); іншого року хвалилася шале в горах (насправді сфотографувала з різних ракурсів задля цієї містифікації будиночок колеги)...

Наївні селяки ковтали у попередні роки наживку і люто заздрили успішній землячці, вона ж, знявши увечері макіяж і маску щасливої кобіти, гірко, беззвучно плакала в подушку. Ще й, як на гріх, довколишні безупинно допитувалися у неї замолоду, коли ж, нарешті, знайдеться у них з Євгеном дитятко — а воно так і не знайшлося, попри всі Адріаніні молитви і старання лікарів. Не допомогли й купання у крижаній воді високогірного монастиря над Алуштою.

— Ну, не всім Боженька дає дітей, змиріться, Адріаночко. Або ще варіант — усиновіть дитину. Не повірите, скільки я знаю випадків, коли після такого благого вчинку пара зачинала й народжувала біологічно своє дитя. Наука не все може пояснити — практика інколи

демонструє неймовірні дива! — переконувала її сивувата моложава гінекологиня з іскристими добрими очима, однак Адріана і думки не припускала, що піклуватиметься про чужу, не подібну на неї, отже, осоружну дитину. Ще чого!

Ану ж обране у дитбудинку дитя — плід кохання якоїсь вокзальної синявки і торчка?! Зрозуміло, яка може бути спадковість у викинутого на звалище життя, небажаного біосміття!

Женя (рідкісний випадок!) підтримав дружину:

— Гени пальцем не заткнеш! Ще чого бракувало — щоб я годував чужу дитину! Є держава, нехай вона і розгрібає... Я що, лох?! Як із куща чималі податки сплачую, на них нехай і утримують цих байстрюків...

Так вони і жили — двоє чужих людей, сусіди по квартирі. Творчість не пішла — натхнення, що фонтанувало в юності джазовими п'єсами, романсами, симфонічними замальовками, рік за роком стищувалося, аж доки зовсім не зникло. Так блаженське

джерело з часом мілішає та уповільнює плин прозорості, холодної води, доки зовсім не зникне, залишивши по собі невеличку, не відразу помітну здалеку ділянку вогкої глини. Юнкою Адріана подавала надії, але її студентські твори так і залишилися тільки несміливою пробою пера, не трансформувавшись у зрілу, самобутню творчість маститого митця.

Не зуміла, не змогла, не подужала... Мабуть, саме тому її дратувало це смагляве шмаркате дитинча зі сумними карими очима сарни: відгороджена од світу своєю самобутністю, постійно занурена у недитячі думки, огорнута тремтливо-бузковою аурою емпатійності — про таких кажуть: «Не від світу цього». Шалено талановита (це Адріана зрозуміла ще на прослуховуванні) абсолютниця зі зрілою душею сформованого композитора, яка вже у молодших класах безпомилково визначала солюючий інструмент у складних симфонічних полотнищах, на ізі писала музичні диктанти будь-якої складності, вільно імпровізувала за фортепіано і майже блискавично вивчала напам'ять складні, як на її вік, п'єси.

От тепер Адріана помститься цій малявці й за свої посередність та професійну нікчемність, і за власну в'янучу красу (глибокі «злі» зморшки вчительки гротескно контрастують із розквітаючою вродою

Дарини, її учениці). Викладати Адріана не любить, тож так цього і не навчилася; знання учні отримують не завдяки, а всупереч її урокам, не виросла з неї і справжня композиторка... Сьогодні на уроці музичної літератури йдеться про оперу Модеста Мусоргського «Борис Годунов». Адріана щоразу нервує, коли їй доводиться викладати важкуватий для дитячого сприйняття матеріал про досить-таки непростий період російської історії часів царювання царя Бориса...

— Зверніть увагу на слова Юродивого:

«Лейтесь, лейтеся, слезы горькие —

Плачь, плачь, душа православная...» Дарино, чуєш мене?! Гадаю, ти, як ніхто інший, розумієш, про що говорить Юродивий, чи не так?! — у свою репліку Адріана вклала весь сарказм, усю приховану роками заздрість та ненависть до цієї шмаркачки.

Даринка смикнулася, наче від удару струмом, із дитячим розпачем, попри переляк, проникливо заглянула вчительці в очі. Наштовхнулася на зневажливу порожнечу її зіниць, вольовим зусиллям опанувала себе й відповіла:

— Юродивий відчуває тонкі вібрації інформаційного енергетичного поля — відповідно, зчитує доступну йому інформацію. На думку довколишніх, він має дар передбачення, тому люди дослухаються до слів «Божого чоловіка» — так, як було у давнину з Піфією... Кривавий злочин Бориса Годунова...

— Що ти верзеш! — слова учительки шмагонули, наче різкою, по вухах Дарини, дівчинка зіщулилася від потужного та підступного енергетичного удару, задихнулась од раптової нестачі повітря. Останнє, що зауважила перед тим, як знепритомніти, — перед її очима заklubочився, повільно поплив туман кольору щойно розквітлої лаванди.

Отямилася вона від різкого запаху нашатирю. Додому йшла в супроводі мами, яка прибігла на виклик переляканої несподіваною реакцією учениці на підступний словесний випадок Адріани Владиславівни. Втім, Адріана не попросила вибачення за свою підлість (адже знала про надчутливість Даші, її часті запаморочення), а сухо констатувала:

— Не думаю, що дитині з неврологічними проблемами варто поєднувати навчання в загальноосвітній та музичній школах...

Додому мати й донька йшли повільно, тіньовою стороною вулиці. Юля підтримувала Даринку під руку, час од часу напувала її м'ятним відваром з льодом із пластикової пляшечки.

— Маленька, такий напад уже не вперше... Може, ляжеш до лікарні на обстеження? Не подобається мені це, ой, не подобається... — Юля затерпала від думки, що її дитина щойно була на межі життя та смерті.

— Мамуню, я більше до музичної школи не піду...

— Як це — не підеш?! Що ти таке говориш? Навіть не думай! Ти обдарована, крихітко моя, твій талант — один на тисячу, і заковувати його в землю — гріх! Забула, як хвалили тебе на минулому академконцерті й Ірина Леонідівна, й Тетяна Володимирівна. Армен Давидович обожає тебе, ясочко. Тобі згори подаровано виняткові здібності, доню. Маєш особливий дар, і якщо занапастиш його, тобі цього не пробачать... Дариночко, ти це розумієш?!

— Розумію, але до музичної більше не піду. Вона випиває з мене енергію, мамусю, я можу цього одного дня не витримати...

— Адріана?! Не хвилюйся, знайдеться управа на цю бездару! Я до республіканського управління дійду, треба — до Києва достукаюсь, але її покарають, от побачиш!

— Не треба, мамусю, Адріана Владиславівна нещасна, тому і зла.

— Але ж ти від цього не маєш страждати, хіба не розумієш?!

— Розумію. А я і не страждатиму. Просто покину музичну школу.

— Даринко, себе чуєш? Ти готова здатися, покинути заняття, до яких маєш хист, на догоду нікчемній бабі?!

— Не говори так, мамусю, це непедагогічно, — вперше за всю розмову всміхнулася Дарина, і неньці відлягло від серця.

— Знаю, знаю, що непедагогічно, пробач мені за те, що нівелюю у твоїх очах світлий образ педагога, наставника молоді, — підхопила гру Юля, і вони з донькою заливчасто засміялися.

— Мамо, на правду, я не піду більше до музичної школи — все, що могла, звідти взяла...

— Тобі треба отримати свідоцтво — необхідний для вступу документ, хіба не розумієш...

— А хто тобі сказав, що я вступатиму до музичного вишу?! — Даринка таки вміє приголомшити! Юля від несподіванки аж присіла на

замшілий валун, її очі, здалося, ще мить — і вилізуть із орбіт. У голові запульсував ниючий, гарячий біль — привіт, мігрене!

— А куди ж іще?! Куди вступатимеш, якщо не до музичного коледжу?

— Мамо, я хочу стати журналісткою.

— От, маєш! Дитино, ти мене так до інфаркту доведеш, — Юлія витерла тильним боком долоні піт із чола і знеможено видихнула. Донька змалечку

тримає її у тонусі, примушуючи постійно хвилюватися за худеньке, хворобливе тільки єдиної дитини та її вразливу душу. «Її стан — на межі... Треба берегти психіку дитини... Уявні друзі в такому віці — це норма, але спостерігайте за Дариною — важливо, щоб вона не «загралася». У старшому віці — видіння та голоси в голові... Самі розумієте», — уривки розмови зі стареньким професором спливали в пам'яті Юлі, й вона з острахом зиркнула на доньку. Бліденька, під очима — синці, підкушує губу...

Як же шкода її, як же лячно за свою кровиночку — вимолене, вистраждане єдине дитя!

...Музичну школу Дарія таки закінчила — щоправда, екстерном, Юлі вдалося наполягти на цьому. Вони з Дариною прийшли до директора музичної школи наступного після інциденту з Адріаною дня. Почувши про бажання Юлі написати відповідну заяву, той у розпачі перекинув підставку, і гостро заточені прості олівці, гумки, стругачки розлетілися по мармуровій стільниці. Усе селище знає про дивакувату звичку Армена Давидовича підбирати на вулиці загублені олівці та гумки. Приладдя, що забудькуваті учні необачно «посіяли» у школі, прибиральниці зносять до директорського кабінету, й діти знають, куди бігти, якщо не мають чим писати на уроках сольфеджіо.

Це загальновідомий пунктик Армена Давидовича — гостро підстругувати різномасті олівці, відмивати із господарським милом та вимочувати в гасі гумки-стирачки, любовно викладати реанімоване приладдя у масивній різьбленій підставці та, коли після несміливого стуку в двері до кабінету просовується вихраста хлоп'яча чи мила дівчача голівка, провіщати:

— Чого бажаєте?

— Та... Олівець забув... Дайте, будьте ласкаві!

— Голова-два-вуха, і чим ти думав (думала), коли йшов (йшла) на урок?!

Дівчатка, зазвичай, мовчать та знічено опускають очі, хлопчики ж намагаються виправдатися:

— Та... Я мав, чесно-чесно, на минулому уроці ще писав — таким, фіолетовим, із гумкою на кінці...

— Шукай свій фіолетовий, із гумкою на кінці, — широким жестом Армен Давидович заохочує неорганізованого учня до пошуків пропажі серед різноманіття дбайливо підібраних і власноруч ретельно заточених олівців. Інколи ці пошуки увінчуються успіхом, і тоді щасливий власник грифельної згуби, подякувавши добряку-директорові, біжить вписувати до нотного зошита черговий інтервал чи акорд. Та частіше означений олівець не знаходять. Ну, от, бувають такі чудеса: як крізь землю провалився — чи, може, осів у сумці неуважного товариша по парті?..

Музиканти — вони такі: забудькуваті, з фіалками в голові... Тоді директор пропонує учневі обрати олівець або гумку, які подобаються — дивакуватий Армен Давидович упевнений, що тільки так до дитини прийде натхнення. Лише за допомогою приємного, «свого» олівчика дитя навчиться азам теорії музики, щоби згодом (дасть Бог!) за допомогою іншого, відшліфованого пальцями, спрацьованого і багато разів загостреного олівця, котрий надійно ляже в руку, написати ангельську музику. Музику на віки.

Ніхто — ні дружина Олена Іванівна, ні діти (вже відомий в Європі молодий скрипаль та студентка-піаністка) не знають, що з руїн крихкого, як виявилось, батьківського дому в Спітаку страшного грудневого дня 1988 року він, на той час дванадцятирічний хлопчик, зміг узяти лише гостро заточений простий олівець... Під завалами залишилися батьки, паралізована бабуся, молодша сестричка, кішка Дора, квітуча фуксія, всі документи. Під тоннами бетону, мабуть, розкришився святковий сервіз «Мадонна», який мати ставила на стіл у великі свята... А ще там, під руїнами, похований куплений для нього, Арменчика, у комісійній крамниці німецький тромбон, за який так і не виплатили борги — гроші мати позичала в сусідів, які також не встигли врятуватися...

Армен залишився живий просто дивом — два дні був у столиці республіки на олімпіаді з фізики. Організатори олімпіади постаралися зробити дійство незабутнім святом для дітей-інтелектуалів: у програмі заходів передбачили не лише розв'язування задач «із зірочкою», лабораторні роботи і тестові завдання — ще й екскурсії, інтелектуальну гру, «вогнище дружби» на заміській базі... Рідне місто, приїхавши, не впізнав — усупереч умовлянням педагогів з інтернату, куди його тимчасово помістили, вирушив у супроводі виховательки Рози Каримівни автобусом до Спітака. Приголомшений, довго ходив навколо купи битого бетону та шматків цегли, які колись були його домом, доки не зауважив свій гостро заточений простий олівчик, який дивом уцілів у цій страшній м'ясорубці. Роза Каримівна, витираючи сльози, запропонувала Арменові забрати олівець на пам'ять, тепер він лежить у шухляді письмового столу, під стіночкою праворуч.

— Як же так, Юліє Іванівно, як же так?! Даринка — найкраща наша учениця, у неї талант! — почувши приголомшливу новину, заламував руки із довгими аристократичними пальцями Армен Давидович, та переконати відвідувачку не зміг. Юля знала, що Дарина налаштована категорично — жодні вмовляння на неї, якщо надумала щось, не діють. Директор головував у комісії на випускному Даринчиному іспиті й під час її блискучої гри на фортепіано не міг стримати сліз, адже покладав на геніальну ученицю такі надії, такі надії!

Конфлікт у музичній школі й закінчення її екстерном (справді, найбільше схоже на втечу від справедливого розв'язання проблеми) стали початком кінця щасливого Даринчиного життя — життя в любові, спокої, мирі зі собою. Подальші проблеми накочувались, як снігова куля, вихолоджуючи її душу та віддаляючи од таємничого ідеального світу Реліктової долини — її, Даші, ідеального світу. Юля ж із острахом придивлялася до донечки, яка з кожним днем дедалі частіше впадала у задумливий ступор. Бліда, з розширеними зіницями та крапельками поту на чолі, в такі хвилини вона не виглядала гарненькою — обличчя дівчинки спотворювала мученицька гримаса.

«Господи, невже це я винна в тому, що моє дитя страждає?!» — безсонними ночами Юля знову і знову прокручувала в голові ту, доленосну, розмову зі своєю мамою. Бабуся Горпина тоді була при смерті й наполегливо закликала до себе внучку. Студентка першого

курсу педагогічного вишу Юля саме здавала сесію, тож розривалася між необхідністю дотримуватися академічної дисципліни і бажанням якнайшвидше поїхати до улюбленої бабці.

Мати, Стефа, напередодні їхнього від'їзду до села завела складну для обох розмову:

— Непрості ми, доню, люди, ти це й сама знаєш... «Тонкошкірі», гостро відчуваємо почуття і настрої інших, а якщо зосередимося — й думки' можемо безпомилково читати. Тому і друзів, подружок не маємо, і люди нас стороняться...

— Мамуню, чому ти раніше мені цього не казала?! Я так переживала, що з мене у школі насміхалися, а тепер цураються і в педі. Я ж там — переважно самотня, сиджу одна, на останній парті...

— Знаю. І в мене таке дитинство та юність були. Пам'ятаю: діти граються на вулиці, а я лише підходжу — розбігаються. Ой, скільки я плакала, старалася сподобатися — виносила цукерки, намагалася подружитись, але де там... Одного разу новими пупсами, які цьоця Ганя привезла з Польщі, зі мною забавилася сусідська Оксанка — то це побачила її мама, вибігла на вулицю і затигла доньку в двір. «Відьмине насіння», — кинула мені наостанок.

Я тоді, зарюмсана, побігла до мами і між схлипуваннями запитала, що означають ці слова.

— Заздрість та злість вони означають, ясочко. А ти не зважай. От підемо завтра до схід сонця материнку збирати, печаль у росі викочувати — й забудеш про свої жалі.

Так і сталося: наступного дня мамуня поцілунками збудила мене удосвіта, а коли я вмилася — напоїла пахучим чаєм із материнкою та чебрецем.

Як тепер пам'ятаю: доки я дмухала на гарячий напій, що парував у горнятку, вона хутенько намастила спечений увечері в печі білий хліб маслом, присипала цукром та з усмішкою простягнула мені грубеньку скибку — смачнішого десерту я ніколи ні до, ні після того не їла!

Відтак ми пішли в луки, збирали ніжно-рожеві квіточки материнки. Босі, по умитій вранішньою росою траві дійшли до самого лісу, де пломеніли, у напівтіні, створеній склепінням крон височезних дерев та листям густих чагарників, духмяні сунички. Я й досі бачу ту картину: промені вранішнього сонця грають на боках вологих од роси червоних

пахучих ягід. Краса! Направду, після тієї прогулянки з матусею я й думати забула про обра'зи. З дітьми гратися відтоді не дуже й мала час: чимдалі — тим більше допомагала мамі поратися по хазяйству, заодно слухала її розповіді про цілющі властивості трав, дозування коріння та цвіту для різних відварів, запам'ятовувала приповідки й заговори.

Щоправда, інколи, особливо у школі, я відчувала зневажливе ставлення до себе не лише однолітків, а й деяких учителів, але років до дванадцяти звиклася з цим, до того часу й мамину науку засвоїла. У восьмому класі стався випадок, після якого ставлення до мене змінилося — ні, я не стала душею компанії чи популярною у класі дівчиною, проте насмішки з мене, дурнуваті жарти про відьмине насіння та ворожбу відтоді припинилися. Сталося ось що: під час бігу на уроці фізкультури Іванко Кузьменко знепритомнів, упав, перестав дихати. Усі розгубилися, закликали, вчитель фізкультури почав термосити Івана, намагався робити йому штучне дихання — та його спроби були марними. Я тоді, доню, вперше побачила, як дорослий, сильний чоловік плаче, і не хотіла б видіти це знову!

Тоді я підійшла і запропонувала:

— Василю Васильовичу, дозвольте мені...

Розуміючи, що гірше вже все одно не буде, вчитель поступився мені місцем біля непритомного Івана, відійшов до гурту учнів. Я нахилилася до обличчя хлопця, провела по його чолі, очах, устах долонею, зашепотіла молитву, що спала на розум, — здається, досі її не знала і повторити не змогла б. Це були слова, необхідні саме тієї миті й саме для цієї душі. Я й Івана отямила, і кровотечу з розсіченої рани на голові прищептала. І як думаєш — мені хтось подякував?

— Гадаю, ні...

— Шкільна медсестра ще й насварила мене, хоча сама десь віялася у робочий час і прибігла на спортмайданчик уже тоді, коли Іванко отямився і порожевів. Наша школа тоді була восьмирічна (тепер, звісно, дев'ятирічка), тож після закінчення її дехто продовжував навчання в дев'ятому та десятому класах у сусідньому селі, проте більшість випускників ішли до ПТУ отримувати робітничі спеціальності або, як я, до медучилища.

На випускному вечорі ніхто з хлопців не танцював зі мною — так і просиділа самотньо на лаві під стіночкою. А от уже коли йшла додому,

біля левади мене наздогнав Іван і попросив пробачення за своє боягузництво:

— Я хотів тебе запросити, але не міг — мене б засміяли, розумієш?..

— Розумію.

— Приходь завтра увечері на пеньочки, я чекатиму.

«Пеньочками» і досі називають куток на краю села — там тоді ще залишалися пні від спиляних столітніх дубів і вечорами туди сходилася на посиденьки молодь. Мати спинила мене, коли я, одягнена в найкращу сукенку, парадові босоніжки та з начесаною фризурою наступного вечора збиралася на перше побачення:

— Ти добре подумала?

— Мамуню, що там думати?! Я ж тільки пройдуся з Іваном...

— Вважай! Сама бачиш — чоловіки в нашому роду не тримаються. Будь мудрою!

— А може, я втримаю, — мені чомусь тої миті закортіло так відповісти безапеляційному маминому вердиктові.

— Ну-ну, давай, наступай і ти на ті самі граблі...

Так і сталося, як не гадалося: Іван, твій тато, з армії повертався з нареченою, а ти, Юлечко, замотана у квітчасту бабину хустку, в той час саме гралася на призьбі з кицькою. Він, тебе побачивши, так і вкляк біля паркану: вдивлявся у твоє личко і плакав, тож довелося його моднячій міській кралі стояти поруч і спостерігати цю не надто приємну їй сцену. І, знаєш, мені не було її шкода ні тоді, холодного осіннього дня, ні згодом, коли її законний чоловік потайки бігав до мене вечорами. Не я розпочала ту війну, ой, не я! Пояснили ж їй «добрі» люди, що байстрючення у Горпининому дворі — Іванова донька, могла й вступитися. А не вступилася — маєш!

— Мамо, ти вперше розповідаєш про тата... То він досі живе у бабусиному селі?! Котрий то Іван — Сандьов чи Григорчук?

— І не той, і не той. Зо три роки він помикався між двома жінками, а потім накинув зашморга на шию та й повісився на горищі батьківської хати. Ото ж було на селі розмов! Бабиська язиками плескали донесхочу, можеш мені повірити. Такі подробиці розповідали, які просто так не придумаєш — у селі ж усі все бачать, знають і обговорюють... За чутками, ходила Іванова дружина до відьми в сусіднє село — відвороти од мене робити, та які там можуть бути

відвороти, як я не привертала! Підливала зраджена жона твоєму татові відьмині відвари у горілку, він і збожеволів.

— А ти так і не вийшла заміж... Мабуть, сільські чоловіки не наважувалися залицятися — проти тебе були і я, незаконнонароджена, і «підмочена» репутація, пробач за правду...

— Не вийшла, бо нікого, крім твого тата, не любила — а він не покликав, — гордовито відповіла Стефанія.

— Але ж, пам'ятаю, коли ми жили вже у Львові, до тебе приходив чоловік...

— Приходив. Та він був мені радше товаришем. Любив шалено. І тебе — також. Але, знову ж таки, мав жінку та дітей — а куди ж їх подіти?!

— Мамо, до чого ти саме зараз затіяла цю розмову? — Юля пильно поглянула в темні материні очі й зауважила в них відблиск потаємного, задавненого страху.

— Бабуся помирає, це триватиме ще не добу і не дві. Вона, на відміну від «відьми»-шарлатанки зі сусіднього села, правдива, спадкова відунка. Ми ведемо родовід од волхвів, доню, і наш Дар — наше ж прокляття. Тому й люди стороняться, бояться; чоловіки, попри те, що по-справжньому кохають, не тримаються — енергетика у нас шалена, розумієш?

— Розумію...

— Коли приїдемо до села, бабуся намагатиметься тебе чимось пригостити — яблуком, окрайцем хліба, пряничком...

— Так, вона завжди мене чимось гостить!

— «Завжди» і тепер — різне пригощання, доню. Якщо приймеш від неї наїдок — разом із ним Дар візьмеш, ні... Доведеться розбирати дах — інакше мамина душа не покине цей світ. Але ти не змушена підпорядковувати своє життя родовій матриці — дасть Бог, вийдеш заміж, народиш дітей, зазнаєш людського щастя, душевного спокою.

— А ти?..

— Я, як і ти, і бабка — спадкова, мати мене навчила, що сама знала. Я не практикую — так, хіба для себе чи для тебе інколи застосовую Дар, завдяки йому до аптеки по ліки ніколи не ходила, і коли чатувала небезпека, ми з тобою не виходили з дому. Пам'ятаєш?

— Пам'ятаю... Мамо, ти ж фельдшер — невже справді віриш у всю цю містику?!

— Вірю, бо відаю, — відказала строго, як відрізала Стефа, і Юля не наважилася продовжити розпитування. Терпляча, любляча, все розуміюча мати була непохитно-твердою, і в таких випадках сперечатися з нею — марно.

— А от ти, мало того, що по крові маєш здібності, можеш їх або примножити (взявши бабусин Дар), а можеш, так би мовити, законсервувати... Ти у нас сьома, доню, — продовжила мати спокійним, виваженим тоном, і Юля зрозуміла, що на цьому розмову закінчено.

...Юля пригадала цю давню бесіду — і наче справді перемістилася у призабуті часи своєї юності: навіть відчула аромат маминих духів фабрики «Дзінтарс», це ж треба! Прибрала з обличчя замріяну усмішку і продовжила:

— Я тоді, Дарусю, не дуже втямила мамині слова. До села ми приїхали увечері. Ще здалеку, доки йшли від траси, я почула стогін та крики — бабуса Горпина наостанок боролася з демонами, які не хотіли відпускати зі своїх пазурів її душу. До хати вступили навшпиньки — нам із мамою здалося, що бабця заснула.

— Юленько, внучко, ходи до мене — маю тобі дати... — у бабусиній руці я зауважила червоне яблуко. Подивилася у зболене старече обличчя — і відсахнулася: такою одержимістю палали напівбожевільні магнетичні очі зазвичай приязної бабуні, так агресивно-вимогливо вона кликала мене до себе, так відчайдушно хапалася покрученими артритом пальцями за простирадло (упевнена: якби подала руку — жовті нігті уп'ялися б у неї)...

— Бабуню, пробач, я не хочу, — мовила й вибігла на подвір'я, безсило опустилася на порепану стару лавку під горіхом і заплакала. Тим часом сусідські чоловіки полізли по драбині на горище — розбирати черепицю, робити тунель для грішної бабусиної душі. Я так і не заходила до хати аж до похорону, — відчувала, що бабуня гнівається на мене... — давній спогад Юля озвучила Даринці, коли вони, як завше, жаркого серпневого дня поверталися з базару додому через Реліктову долину.

— Мамуню, а я... — Даринка була приголомшена тим потоком інформації, який несподівано отримала.

— І ти маєш Дар, донечко. Я сьома в роду, ти — перша. Перша, пташко. Нова кров, нова програма. А в Реліктовій долині ми з твоїм татком поселилися, бо я відчула: не проста ця долина — місце сили. І ти, тоді ще манюсінька, почувши нашу розмову на кухні про те, що хочемо побудувати дім-готель, наполягла, щоб татко спорудив «будиноцьок» саме тут — на краю долини, біля нашої дачної ділянки... От, бачиш зруйновану скелю?

— Бачу.

— Заплющ очі, простягни руки... отак... Що побачила?

— Люди в білих довгих сорочках, вогнище... Голуб, білий голуб. Ой, кров, навіщо?!

— Капище, жертвоприношення... Приклади руку до ось цього валуна. Що бачиш?

— Маленька дівчинка зі світлим волоссячком. Що вона робить?!

— Чаклує, доню. Викликає духів лісу.

— Арма... Це ж Арма, мамо! До неї теж прилітала Арма. І Дея тут?!

— Звісно, сеї тут мешкають упродовж тисячоліть.

— Чому мені в школі не вірили, коли я розповідала про сеїв, і лікарі дивилися, мов на божевільну? І ти, мамо, мене не захищала, натомість погоджувалася з ними — чому, чому?

— Сподівалася, що ти зможеш пристосуватися до звичайного життя, подружишся з однолітками, обереш престижну професію і з часом знайдеш свою долю. От я: вийшла за твого тата заміж, народила тебе, працюю вчителькою — маю звичайне, щасливе життя. А обрала би Дар — не було б у мене повноцінної сім'ї, і професії також...

— Мамуню, я спробую... Вступлю на факультет журналістики — це ж цікава, творча професія...

— Заангажована, доню. Будеш писати під диктовку, враховуючи кон'юнктуру... Знаєш, чому я не стала істориком, як мріяла?

— Ні.

— Бо історію переписують під можновладців.

— Я не буду продажною журналісткою!

— Дай Боже, дай Боже! Таким, як ми з тобою, доню, дано багато — а натомість од нас чимало вимагають, пам'ятай про це. Даринко, не

хотіла тобі казати, але... Відчуваю, що дуже скоро мені доведеться поїхати звідси...

— А я?!

— А ти залишишся. Так буде краще, маленька. А потім ми будемо разом, обіцяю.

— Мамо, я не хочу, щоб ти їхала. Татко мене не розуміє, зовсім не розуміє!

— Татко тебе любить, маленька, це — головне.

Далі вони пішли мовчки, кожна ма'ла над чим подумати. Дарина замислилася, намагаючись згадати, коли вперше в її життя увійшов паралельний світ мешканців Реліктової долини і притаманні йому містичні дивовижі. Даша, Дашутка, Даринка росла тихою, задуманою, мрійливою — про таких кажуть: «Не від світу цього». Вона часто думала про себе: якщо «не від цього», то від якого? Чому їй так важко знайти спільну мову з життєлюбними, задерикуватими, в літній сезон загорілими до чорноти, просоленими морем однолітками? Чому від неї стороняться, придумують їй образливі назвиська, чому, попри всі намагання, вона ні з ким не може зав'язати дружби? І коли почалося це її відсторонення, дистанціювання від людей?

Можливо, це сталося ще у тому віці, в якому, зазвичай, люди себе не пам'ятають? Невідомо — то витвір її барвистої, нестримної уяви чи мамине навіювання, але Дарина готова заприсягтися, що пам'ятає себе зовсім маленькою, майже безмовною. Згадує, як дрімала в садку під персиковим деревцем і, прокинувшись, не плакала — задивлялася на волохатенькі плоди, що поступово наливалися медовим соком та змінювали свій колір із зеленкуватого на жовтогарячий, з рум'яним бочком. Між гіллям ворушилися комашки, вигнуті подовгуваті листочки точила красива, граційна у своїй дивовижній гнучкості зелена гусінь. На бильце коляски сідали метелики з білими, брунатними, лимонними крильцями — вони також спостерігали за Дашою, зацікавлено ворушачи крильцями та сухенькими лапками.

Та, крім гарно забарвлених, прилітали й дещо інакші — з великими, як у бабок, півпрозорими, із синьо-зеленим відливом, перетинчастими крилами. У цих істот обличчя були подібні на людські (щоправда, зі ще одним оком, розташованим трішечки вище од крихітного носика). Ці чи то комашки, чи то малесенькі люди з крильцями смішно складали

губки у трубочку й тонесенько свистіли. І, хоча не розмовляли звичними їй словами, Даша розуміла їхні думки. Згодом, коли підросла, вона годинами могла безмовно говорити з манюнями-сеями про те, що квітам боляче, коли їх зривають. Дізналася, що дерева, які ростуть за тисячі кілометрів одне від одного, спілкуються за допомогою коріння,

й інформація передається від одного дерева до сусідніх, як кола по воді від укинутого кимось камінчика, за допомогою грибних міцеліїв.

Од невидимих дорослим крилатих знайомих Даша дізналась, як ридає ліс, коли рубають чи пиляють молоді, живі дерева, і як поступово витікає разом із соками життя з лісових велетів, котрі помирають своєю смертю.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ